

MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ HAKLARINI SAVUNMAYA, İNSANCA YAŞANACAK BİR GELİR DÜZEYİ İÇİN MÜCADELE ETMEYE DEVAM EDECEĞİZ!

tmmob
TMMOB MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

MÜHENDİS, MİMAR
VE ŞEHİR PLANCISI

**ASGARİ
ÜCRETİ**
HAKKINDA

**TMMOB VE ODA BAŞKANLARI
ORTAK AÇIKLAMASI:**

ÜCRETLİ ÇALIŞAN MESLEKTAŞLARIMIZIN HAKLARINI KORUMAK İÇİN YILLARDIR AÇIKLADIĞIMIZ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCISI ASGARİ ÜCRETİ, İKTİDAR GÜDÜMÜNDEKİ YARGININ AKSİ YÖNDEKİ KARARI NEDENİYLE AÇIKLANAMAMAKTADIR.

TÜM MESLEKTAŞLARIMIZI, MESLEĞİMİZE SAHİP ÇIKMAK, HAKLARIMIZI KORUMAK VE İNSANCA YAŞAYABİLECEĞİMİZ BİR ÜCRET DÜZEYİ İÇİN ORTAK MÜCADELEYE ÇAĞIRIYORUZ!

Ücretli çalışan meslektaşlarımızın haklarını korumak için her yıl belirlediğimiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Asgari Ücreti hakkında verilen yargı kararına ilişkin TMMOB ve Bağlı Odalarımızın Yönetim Kurulu Başkanları tarafından 24 Temmuz 2023 tarihinde ortak bir basın açıklaması yapıldı

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının ortak ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılması, mesleğimizin toplumun ortak çıkarına uygun olarak gelişimini sağlamak, meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak birliğimizin kuruluş amacıdır. Bu çerçevede, mesleğimiz ve meslektaşlarımızla ilgili konularda resmi makamlarla iş birliği yaparak gerekli yardım ve tekliflerde bulunulmakta, mesleki konularımızdaki mevzuat ve şart-

nameler hakkında görüşlerimiz ilgililere ve kamuoyuna bildirilmektedir.

Birliğimiz kurulduğu 1954 yılından bu yana, kuruluş yaşamızda yer alan bu amaçlar doğrultusunda, üyelerimize ve topluma karşı sorumluluğunun bilinciyle, Anayasa ve yasalardan aldığı yetkiyle meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını korumak-geliştirmek için her zeminde mücadele etmektedir.

100 yıllık cumhuriyet tarihimiz boyunca yaratılan tüm zenginliklerde, fikri yaratıcılığı ve emeği olan meslektaşlarımızın ortaya koyduğu bu yaratıcı emeğin karşılığını alması, mesleki gelişimini sürdürebileceği koşullarda insanca yaşayabileceği bir gelire sahip olması kuruluşumuzdan beri en önemli önceliklerimizden birisi olagelmıştır. Emeğimizi ve haklarımızı elimizden almaya çalışan sömür düzenine karşı, meslektaşlarımızın alın terini ve özlük haklarını savunmak ve geliştirmek için tarihimizin her döneminde, hukuki ve fiili yollarla mücadele verilmiştir.

Uygulanan neoliberal politikalar nedeniyle meslek emeğimizin planlı biçimde değersizleştirildiği özellikle son 40 yılda, mesleğimizi koruma ve emeğimizin hakkını alma mücadelesi Birliğimiz açısından çok daha da önem kazanmıştır. Bu yıllarda yaşanan kuralsızlaştırma uygulamaları ve mevzuat değişiklikleri nedeniyle hem kamuda hem de özel sektörde çalışan meslektaşlarımız çok büyük hak kayıplarına uğramıştır. Yanlış yükseköğretim ve istihdam politikaları nedeniyle işsizlik ve düşük ücretlerle çalıştırma meslek alanımızın en yaygın sorunu haline gelmiştir.

Meslektaşlarımızın yaşam koşullarını olumsuz etkileyen, mesleki saygınlığımızı zedeleyen bu sürecin önüne geçebilmek için Odalarımız ve Birliğimiz Anayasa ve yasaların verdiği yetkiye dayanarak meslektaşlarımızın haklarını

koruyacak tedbirler almıştır. Odalarımız tarafından yayınlanan mesleki hizmetlere ilişkin yönetmelikler ve meslektaşlarımızın asgari ücret düzeylerine ilişkin kararlar bu tedbirler arasında yer almaktadır.

Meslek emeğimizin ve meslektaşlarımızın haklarının korunması yolundaki en önemli adımlardan birisi 2012 yılında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile Birliğimiz arasında imzalanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarına ilişkin "Asgari Ücret Protokolü" olmuştur. Meslektaşlarımızın çalıştıkları sektörlerdeki kayıt dışı istihdamın ve düşük ücret bildiriminin engellenmesi açısından çok önemli bir iş birliği olan bu protokolle birlikte, daha önce Odalarımız tarafından ayrı ayrı belirlenen mühendis, mimar ve şehir plancısı asgari ücreti, 2013 yılından itibaren, Odalarımızdan alınan görüşler doğrultusunda Birliğimiz tarafından belirlenmeye başlamıştır. Protokol hükümleri gereği SGK da mühendis, mimar ve şehir plancılarına ödenecek ücretlerin bu asgari seviyenin altında olmaması için gerekli tedbirleri almakla yükümlü hale gelmiştir.

Özel sektörde çalışan genç meslektaşlarımızın gelir düzeyini güvence altına aldığı kadar, kayıt dışı istihdamın ve vergi kaybının engellenmesinde de önemli bir işlevi olan bu protokol, 2017 yılında SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmiştir. İşveren/sermaye kesiminin itirazları doğrultusunda yapılan bu feshin gerekçesi olarak, "TMMOB tarafından belirlenen asgari ücretin, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesi gereğince belirlenen zorunlu asgari ücrete alternatif bir ücret seviyesi belirlemek ve arz-talep ilişkisi sonucunda piyasa tarafından belirlenen ücret seviyelerine müdahale etmek anlamına geldiği" tespiti gösterilmiştir.

Protokolün feshiyle birlikte SGK tarafından yapılan incelemelerde, TMMOB tarafından belirlenen asgari ücret değil, işveren/sermaye piyasasının serbestçe belirlediği ücretler esas alınmaya başlanmıştır.

Ücretli çalışan tüm üyelerimizin kazanılmış haklarını geri dönülmez biçimde yok eden "tek taraflı fesih" işleminin geri alınması için her düzeyde yürüttüğümüz mücadele etkili olmamış, SGK'ya karşı açtığımız davada mahkeme kurumun fesih kararını haklı bulmuştur.

TMMOB ile SGK arasında imzalanan protokolün feshedilmesine rağmen Birliğimiz ücretli çalışan meslektaşlarımızı-

zın gelir düzeylerini koruyabilmek için her yılın başında Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları için Asgari Ücret belirlemeye ve duyurmaya devam etmiştir. Son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon, istikrarsız fiyat artışları ve iktidarın 'asgari ücreti temel ücret haline getirme' politikası karşısında sürekli olarak güncellenmek zorunda kalınan TMMOB Asgari Ücret düzeyi, her şeye rağmen sektörde yapılan pek çok anlaşmada ve ücret düzeylerinin belirlenmesine ilişkin mahkeme kararlarında ölçüt alınmaya devam etmiştir. Bu işlevi nedeniyle de TMMOB tarafından açıklanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları için Asgari Ücreti sermaye kesimlerinin ve devlet kurumlarının hedefinde olmuştur. Konuyla ilgili odalarımıza karşı pek çok dava açılmış, Rekabet Kurulu tarafından Odalarımıza çeşitli cezalar verilmiştir. Bu konudaki hukuk mücadelemiz yıllardır devam etmektedir.

Bu hususta bugüne değin lehimize sonuçlanmış birçok yargı kararı bulunmasına karşın ne yazık ki, yakın zamanda görüşülen bir davada, "Birliğimizin Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları için asgari ücret belirleyemeyeceği" yönünde karar verilmiştir. Hukuk devleti ilkesi ve idari yargı kararlarının uygulanması zorunluluğu gereği bu karar nedeniyle, yeni bir hukuki durum ortaya çıkana kadar, Birliğimizce Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Asgari Ücreti açıklanamayacaktır. Söz konusu karara ve Birliğimizin Anayasa'dan gelen yetki ve görevlerinin engellenmesine yönelik tüm girişimlere karşı hukuki mücadelemiz devam edecektir.

İçinden geçtiğimiz ekonomik kriz şartları altında meslektaşlarımızın yaşadığı ücret aşınmasını ve gelir kaybını daha da artıracak olan bu karar, siyasi iktidarın yıllardır sistematik olarak Birliğimizin yetkilerini sınırlandırmaya yönelik attığı adımların bir parçasıdır. Kuruluş yasamızda olduğu gibi Anayasa'nın 135. Maddesi'nde de Birliğimizin amacının "meslektaşlarımızın ortak ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak" olduğu açık biçimde yer almaktadır.

Bu Anayasal hükme rağmen, meslektaşlarımızın çıkarlarını korumak amacıyla yaptığımız bir işlemin yargı tarafından "yasal dayanağı olmadığı" gerekçesiyle iptal edilmesinin anlaşılır bir hukuki yönü bulunmamaktadır. Bu karar ve tavır, siyasi iktidarın uzun yıllardır yürüttüğü

“Anayasayı yok sayan” ve “yargıyı bir müdahale aracı olarak gören” anlayışının parçasıdır. Siyasi iktidarın politik önceliklerinin ve ihtiyaçlarının Anayasanın ve yasaların önüne geçirilmesi, ülkedeki kurulu hukuk düzenini ve hukukun üstünlüğü anlayışını her geçen gün yerle bir etmektedir.

İktidar güdümündeki yargı organlarının kararlarına ve siyasi iktidarın tüm baskılarına karşı mesleki saygınlığımızı korumak, meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını geliştirmek için mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu mücadele, ülkemizde hukukun üstünlüğünü yeniden tesis etme, demokrasiyi ve özgürlükleri koruma mücadelesinin de bir parçasıdır.

Ülkemizin kalkınmasında ve gelişmesinde büyük emekleri olan tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

Emin Koramaz
(TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı)

Cem Nuri Aldaş
(Bilgisayar Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Ahmet Dursun Kahraman
(Çevre Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Mahir Ulutaş
(Elektrik Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Abdullah Zararsız
(Fizik Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Ahmet Yaşar Canca
(Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Ahmet Uzun
(Gemi Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Yaşar Üzümcü
(Gıda Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Ali İpek
(Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası YK Başkanı)

İsmet Tekeli
(İçmimarlar Odası YK Başkanı)

Taner Yüzgeç
(İnşaat Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Şevket Demirbaş
(Jeofizik Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Hüseyin Alan
(Jeoloji Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Hasan Küçük
(Kimya Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Ayhan Yüksel
(Maden Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Yunus Yener
(Makina Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Ahmet İrfan Türkkolu
(Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Fırat Çukurçayır
(Meteoroloji Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Eyüp Muhcu
(Mimarlar Odası YK Başkanı)

İnanç Alptuğ Hıdıroğlu
(Petrol Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Yasin Otuzoğlu
(Peyzaj Mimarları Odası YK Başkanı)

Gencay Serter
(Şehir Plancıları Odası YK Başkanı)

Aykut Üstün
(Tekstil Mühendisleri Odası YK Başkanı)

Baki Remzi Suiçmez
(Ziraat Mühendisleri Odası YK Başkanı)